

מסרים לכל...

בעריכת הרב נחום גמליאל

לקח מחפרשה,

'את שם את חס ואת יפת' (וי')

חס קטן שבאחים היה. ולמה העמידו הכתוב בין שם ויפת? מתרצים המפרשים: שכיוון שראו אותו אחיו שהוא עושה מעשה חס והולך בדרך לא טובה, אמרו הבה נכניסו בינינו - בין האחים הטובים - כדי שילמד ממעשינו ויטיב את דרכיו.

הנה לא מצאנו שפעולה זו של התחברות לצדיקים החזירה למוטב את חס בעצמו, אבל יתכן שהיא סייעה לאחד מצאצאיו והעלתה אותו לשיאים רוחניים עד שיהיה מתאבק בעפר רגליהם של חכמים צאצא זה הלא הוא טבי עבדו של רבן גמליאל, שהיה ישן תחת המיטה בסוכה כדי לשמוע דברי חכמים. טבי היה כל כך גדול בחכמה, עד שרבן גמליאל רצה להסמיכו ורק משום היותו נכדו של חס נמנעה ממנו הסמיכה. (תוספתא)

אפשר לומר שחכמתו של טבי באה לו בזכות סבו שהוצב בין שם ויפת, ולכן זכה הצאצא למה שזכה.

יש לנו ללמוד מכך שלעולם אי אפשר לדעת באיזו מידה תשפיע התקרבותו של אדם אל אנשים צדיקים ומקדשי שם שמים. לפעמים די במעשה אחד של הצדיק, כדי לשגר קרני לייזר ענקיות אל האדם העומד מן הצד ומתבונן במי שעושה את המעשה.

כיצד מקדשים שם שמים ומשפיעים על הבריות? האם מדובר דווקא במעשים הכי גדולים, או שמא יש פעולות שהן בהחלט בהישג ידנו, וכל אחד מאתנו יכול להגיע עדיהן?...

ההשפעה החיובית אינה צריכה להיות רק במעשים גדולים הנעשים תחת השמש. יש בכוחו של אדם להפוך את חברו לאדם אחר בזכות חסד קטנטן שהוא עושה עימו, ואף בזכות אמירת 'שלום עליכם' אחת, הנאמרת בהארת פנים אמיתית. יש אנשים העוסקים בחסד ומשקיעים בו כל רמ"ח איברים ושס"ה גידים שלהם, מתרוצצים במשך כל שעות היום והלילה, ומשקיעים בכך את כל הונם ואונם ומתאמצים ומתייגעים כדי לעזור לזולת, ובאמת הרבה אנשים מסתייעים בהם, ברם חז"ל למדונו שעניינו של החסד אינו תלוי דווקא בהקמת גמ"חים עתירי הון או בעזרה לחולים ומשפחותיהם וכל כיוצא באלה, אף שבוודאי הם דברים העומדים ברומם של עולם.

אפשר לגמול חסד עם השני גם בדברים פעוטים ביותר, שערכם שווה ולפעמים עולה על כל החסדים האחרים.

אמירת שלום בסבר פנים יפות. מי הוא זה ואיזה הוא האדם שיכול לומר את ערכה הסגולי של גמילות חסדים הנעשית עם מי שאנו אומרים לו 'שלום' רק 'שלום' - מילה אחת... אמירת שלום בלבביות, שווה לפעמים הרבה יותר מכל סוגי הגמ"חים הקיימים בעולם, שהרי בנתינת הלוואה לא מוכרחים לחייך אין הכרח לשתף את הרגש, את הפנים היפות שבתוכי, אפשר לתת בידו של השני אלף דולר וגם עשרות אלפים בלי חיוך על הפנים. אבל לומר שלום אמיתי, אי אפשר בלי לשתף את הלב! וזה הקשה מכל!

(עלינו לשבח)

פינת החלכה

הלכות שבת / טיפול ושימוש בצמחים בשבת ובחג (של"ו שש"כ)

- א: מותר ללכת על דשא קצוץ בשבת.
- ב: כשעלי הדשא גבוהים ועלולים להיתלש מותר ללכת עליהם לאט ובזהירות, כדי שלא יתלשו עלים.
- ג: אסור לרוץ על דשא עם עלים גבוהים מפני שבריצה נתלשים עלים.
- ד: מותר לשבת ולשכב על דשא בשבת ובחג.
- ה: מותר לפרוס בשבת ובחג שמיכה או מחצלת על הדשא ולשכב עליהם.
- ו: מותר לטלטל בשבת אגרטל שיש בו פרחים.
- ז: מותר להוציא בשבת ובחג פרחים מהאגרטל, אם הצמחים לא הוציאו שורשים בתוך המים.
- ח: אסור להכניס או להחזיר למים שבאגרטל פרחים שיכולים להיפתח במים.
- ט: פרחים וענפים שלא מוציאים שורשים ולא יפתחו במים, מותר להחזיר למים שהיו בתוכם כבר בשבת ובחג.
- י: אסור לטייל בגינה בשבת ובחג כדי לבדוק את מצב הצמחים ולתכנן את הטיפול בהם.

חכמת חיים: מוטב לרפף את הוראש מאשר לנפצו אל המשקוף. (מהספר שמהל'ה) שבת שלום! !

לשתף / לא לשתף / עד כמה ? חלק א'

בחי היום יום כל משפחה חווה שמחות קטנות וגדולות, וכל משפחה חווה התמודדויות וקשיים. לעיתים ההתמודדויות הן קלות וחולפות, ולעיתים הן קשות וארוכות יותר. (ילד חריג, גירושין, פיטורין, מחלה... ר"ל) לפעמים הקושי במשפחה המצומצמת, ולפעמים במשפחה המורחבת.

השאלה שנשאלת תמיד היא : עד כמה לחשוף את הילדים לקושי ולהתמודדות - אם בכלל?

בדרך כלל ישנן לכך שתי גישות. הגישה האחת סבורה שכדאי להסתיר מהילדים את הקשיים ויש לכך שלוש סיבות. א: לא לצער אותם.

ב: כדי לא להעמיס עליהם קשיים והתמודדויות כבר מגיל הילדות, ממילא יהיו להם התמודדויות כשיגדלו ויחשפו לקשיי החיים.

ג: ממילא הם לא יכולים לעזור, אז למה שידעו?

לגישה השנייה נתייחס אי"ה בשבוע הבא.

שבת שלום ומבורך, שושנה.

סיפור לשבת

יום יבוא ונעזור לך

יום ששי אחת-עשרה בבקר, הרב דר' יצחק, שליח חב"ד באוניברסיטת ברקלי, קליפורניה, קבל הודעה להתקשר בדחיפות לטלפון מס'ים. הקול מעברו השני של הקו הציג את עצמו כג' פרידמן, יהודי ליברלי אך מסורתי, "בתי, עדינה, לומדת באוניברסיטה", אמר האיש והשתתק. מן האפרקסות בקעו קולות של בכי כבוש, ופתאום נשמעה זעקה: "היא ברחה מהבית! היא עומדת לעבר הטבלה לנצרות!"

מהמשך השיחה התברר לרב כי הצעירה החלה להתרועע עם צעיר שחור, פעיל בכת נוצרית מיסיונרית. היא נסעה עמו לכפר אימג'רנטון-גאפ בקליפורניה, ובמוצאי השבת עתידים השניים לטוס להנאי, ושם תטבל עדינה לנצרות. "ראב"י, חוס על אבא יהודי!", זעק האיש. "אם תסע בתי לשם, חושש אני שלעולם לא אוכל עוד להחזירה"... הרב היה עסוק בהכנות לקראת השבת. אולם זעקת היהודי דחתה את כל תכניותיו. הוא מהר לפרש את מפת קליפורניה, והעריך שכל צד של הנסיעה יאריך כשעתיים. אם ימהר, יוכל לפגוש חטופות את הצעירה ולחזור הביתה קדם שתכנס השבת. ליתר בטחון נטל עמו את טליתו.

שלוש שעות של נסיעה פתלתלה נדרשו לו כדי להגיע לכפר הנדח. עתה כבר היה ברור לו כי את השבת יצטרך לעשות שם. הוא החל לשאול על הזוג הצעיר שהגיע לא מכפר למקום, אך איש לא ידע להשיב לו. בינתיים התקרבה השבת. הוא נכנס לחנות החידה שבמקום וקנה בקבוק סודה במקום יין לקדושי, קפסת סרדינים וכמה פרות לסעודות השבת. זמן קצר לפני השבת הצליח לאתר את הזוג הצעיר שהתארך בבית ששכן רחוק מעט מהכפר. את דלת הבית פתח בעליו, נוצרי אדוק. הרב ספר לו כי בא לפגוש את הזוג המתארך בביתו, וכי לא יוכל לשוב לפני שתכנס השבת. האיש הסביר לו פנים והזמינו להתארך בביתו. הרב הבחין בעדינה ובחברה. הוא פנה אליה ישירות: "אביך התקשר אלי היום ואמר שבמוצאי השבת את עומדת לנסע להנאי". היא הבינה מיד את סבת בואו וכונה לעברו מבטי זעם.

השבת נכנסה והרב דר' יצחק עמד להתפלל. אחר-כך 'קדש' על הסודה וטעם מהסרדינים ומהפרות. מבלי לאבד זמן פנה אל הצעירה והחל לדבר על לבה. אבל היא נותרה בכעסה על שבא להטרידה וסרבה להגיב. רק מתוך נימוס לא הסבה את ראשה ממנו. כשראה הרב דר' יצחק שאין הוא מצליח לשכנעה, החל לדבר עם הבחור. הוא בקש להסביר לו, כי המרת הדת תגרם לחברתו תחושת אשמה שתדף אותה כל ימי חייה, וכי אין זה לטובתה או לטובתו. השיחות עם השניים נמשכו כמעט כל הלילה. גם למחרת, חוץ מזמן התפללות, בלה הרב דר' יצחק את כל השבת בשיחות ובנכוחים עמו. בשבת אחר-הצהריים נכרו סימני שכנוע ראשונים אצל הבחור. הוא הסכים להצעה שחברתו תלמד שנה אחת נהדות, ורק אחריה תחליט על המשך דרכה. אלא שדנקא היא נותרה בעקשיותה ודחתה את ההצעה על הסף. הרב דר' יצחק חש אכזבה קשה. ללבו החלו להתגנב הרהורי חרטה על הצעד החריג שעשה, ללא תועלת.

בשעות המאחרות של מוצאי השבת, שעות אחרות לפני שהשניים אמורים היו לעלות אל המטוס להנאי, נשברה עדינה. והסכימה להצעתו של הרב לנסות ולהפיר את היהדות. בו במקום טלפו הרב לסמינר לבנות במינסוטה והסדיר את למודיה של עדינה שם. הוא גם הזמין בשבילה כרטיס טיסה, לפני שתחזור בה מהסכמתה. לפתע פנתה אליו הצעירה: "אתה יודע מדוע הסכמתי להצעתך?" הרב נבוכ לרגע. "אולי הבנת שיש צדק בדברי", אמר.

"טעות בידך", חיכה הצעירה, "לא הצלחת לשכנע אותי בהוא-זה. הסבה האמתית, שונה לגמרי". והיא ספרה: "זה קרה לפני חמש-עשרה שנה. הייתי בת שבע והתגוררתי עם הורי בניו-יורק. ערב אחד נטלני אבי ואמר לי שאנחנו הולכים לראב"י שניאורסאהן מליובאוויטש. נכנסנו לחדרו בשעת לילה מאחרת מאוד. את חלופי הדברים שהתנהלו בחדר לא הבנתי, אבל אבי ספר לי לאחר-מכן, כי הרבי ברכני שאגדל 'יהודיה טובה'. 'כששנים לברך אמר לאבי: 'בוא יום שבו תזדקק לעזרה. אתה תטלפו אלינו ואנחנו נעזר לך'..." הצעירה המשוכה: "כל השבת לא קשרתי בין הדברים, אך פתאום נזכרתי בדברי הרבי והבנתי שנבואתו מתממשת. לא יכלתי לחטא לנבואה מיחדת זו".

(מתוך עיתון תורתך שעשועי)